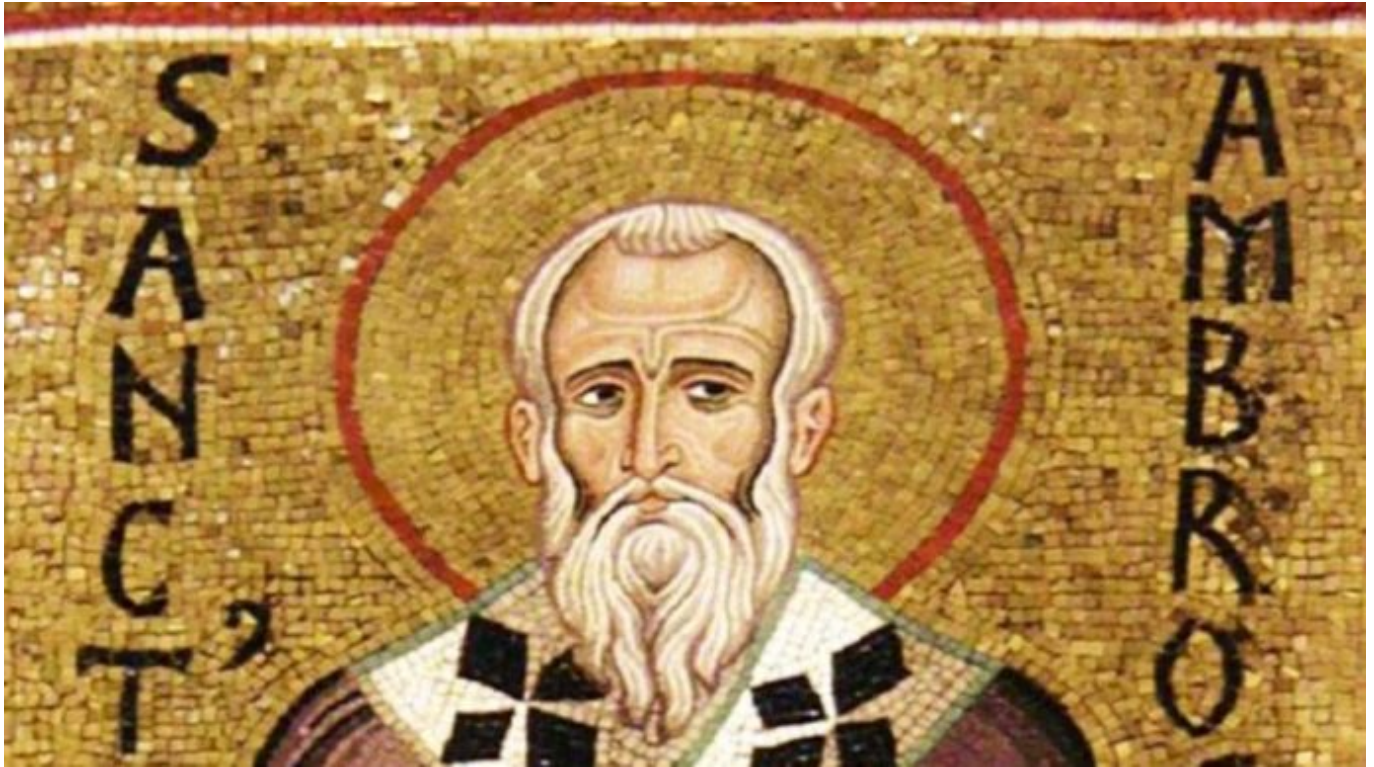

Άγιος Αμβρόσιος Μεδιολάνων: Περί του Μυστηρίου της Ενσαρκώσεως του Κυρίου

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Κεφάλαια. Α.1 - Β.13 *

{ Τοξοειδείς αγκύλες }, ως εκθέτες, παραπέμπουν στο αντίστοιχο τμήμα και στήλη του 16ου τόμου της Patrologia Latina, όπου μπορεί κανείς εύκολα να βρεί το πρωτότυπο λατινικό κείμενο. [Γωνιώδεις αγκύλες] παραθέτουν λατινική ορολογία η επεξηγήσεις του μεταφραστού.

Α.1. Το χρέος, αδελφοί, θέλω να πληρωθεί, αλλά δεν βρίσκω τους χθεσινούς μου πιστωτές· εκτός κι αν ίσως με μια αιφνίδια συνάθροιση σκέφθηκαν πως θα μας κλονίσουν.[1] Όμως η αληθινή πίστη ποτέ δεν κλονίζεται.

2. Ωστε, ως αν έλθουν ίσως εκείνοι, ας στραφούμε στους γεωργούς αυτούς, οι οποίοι προηγήθηκαν,[2] και από τους οποίους ο ένας, δηλαδή ο Κάιν, προσέφερε θυσία στον Κύριο από τους καρπούς της γης, ενώ ο άλλος, δηλαδή ο Άβελ, από τα πρωτότοκα ζωντανά του.[3] Δεν βρίσκω τίποτα στο είδος των δώρων που να το

κατακρίνω,{853b:} εκτός του ότι και ο Κάιν ήξερε καλά πως τα δώρα του θα δυσανεστήσουν, και ο Κύριος είπε: «εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά δεν διαχωρίζεις ορθώς, αμαρτησες».[4]

3. Πού είναι λοιπόν το έγκλημα; Που το λάθος; Όχι στην προσφορά του δώρου, αλλά στην ψυχική διάθεση με την οποία έγινε η προσφορά. Υπάρχουν κάποιοι που ορθώς κρίνουν, ότι ο ένας αυτό που θα προσέφερε, το είχε επιλέξει, ενώ ο άλλος προσέφερε τα χειρότερα που είχε. Αλλά δεν υπάρχει μέσα μας αίσθηση τόσο αμέτοχη στα πνευματικά, ώστε να υποθέτουμε πως ο Κύριος ζητούσε σωματική και όχι πνευματική θυσία.

Και γι' αυτό προσέθεσε, «ησύχαζε».[5] Για να δείξει πως είναι πιο ανεκτό να απέχουμε από τα δώρα που πρέπει να προσφέρουμε, παρά να προσφέρουμε δώρο γρήγορα αλλά χωρίς πίστη. Γιατί όποιος δεν ξέρει να διαχωρίζει, δεν ξέρει να κρίνει: αλλά ο πνευματικός κρίνει τα πάντα.[6]{853c:} Γι' αυτό και ο Αβραάμ τη θυσία που πρόσφερε, την ξεχώρισε.[7]

4. Και ακόμη ο Άβελ ήξερε πάρα πολύ καλά να διακρίνει, ο οποίος προσέφερε θυσία από τα πρωτότοκα ζωντανά του, διδάσκοντας, ότι δεν θα αρέσουν στον Θεό τα δώρα της γης, τα οποία είχαν εκφυλισθεί στον αμαρτωλό, αλλά αυτά στα οποία η χάρις του θείου μυστηρίου ανέλαμπε. Ώστε προφήτευσε, πως πρέπει να απολυτρωθούμε από το λάθος διά του πάθους του Κυρίου, για το οποίο έχει γραφεί: «ΐδε ο αμνός του Θεού, ΐδε ο αίρων την αμαρτία του κόσμου».[8]{854a:} Γι' αυτό και πρόσφερε από τα πρωτότοκα, για να απεικονίσει τον πρωτότοκο. Φανερώνει, λοιπόν, ότι αληθινή θυσία θα είμαστε εμείς, για τους οποίους ο Προφήτης λέει: «προσφέρετε στον Κύριο τους υιούς των κριών»,[9] και αξίως επιδοκιμάζεται από την κρίση του Θεού.

5. Αλλά σ' εκείνον που αποδοκιμάστηκε λέγεται, ησύχαζε: απόφαση την οποία νομίζω πως έχει ορίσει για όλους γενικώς, όσοι έχουν εδραιωθεί εκτός της Εκκλησίας· γιατί εδώ διακρίνω τον τύπο πολλών λαών, τους οποίους περιλαμβάνει η θεία απόφαση και των οποίων τα δώρα αρνήθηκε ήδη τότε [ο Θεός] σ' εκείνον τον Κάιν.

B.

{854b:} 6. Δηλαδή η απόφαση αυτή είναι καθολική προς όλους τους ασεβείς. Ώστε αν Ιουδαίος προσφέρει, ο οποίος χωρίζει τον υιό της παρθένου Μαρίας από τον Πατέρα Θεό, λέγεται προς αυτόν: «εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά δεν διαχωρίζεις ορθώς, αμαρτησες· ησύχαζε».[10]

7. Εάν προσφέρει Ευνομιανός, που προέρχεται από την πηγή της αρειανικής

ασεβείας και κυλάει στην παχειά λάσπη της απιστίας του, ισχυριζόμενος πως η γέννηση του Χριστού, η οποία υπερβαίνει τα πάντα, εξηγείται από τις παραδόσεις της φιλοσοφίας, ενώ βέβαια είναι άλλος ο λόγος των πλασμάτων, και άλλη η δύναμη των θείων μυστικών· {854c:} και στον ίδιο επίσης λέγεται: «εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά δεν διαχωρίζεις ορθώς, αμαρτησες· ησύχαζε».[11]

8. Λέγεται αυτό στον Σαβελλιανό, που συγχέει τον Πατέρα και τον Υιό. Λέγεται αυτό στον Μαρκιωνίτη, που θεωρεί άλλον τον Θεό της Καινής, άλλον της Παλαιάς Διαθήκης. Λέγεται αυτό στον Μανιχαίο και τον Βαλεντίνο, που δεν πίστεψαν πως ο Χριστός προσέλαβε γνήσια την ανθρώπινη σάρκα. Ο Παύλος, επίσης, ο Σαμοσατεύς και ο Βασιλίδης αριθμούνται [μεταξύ αυτών που] έχουν κοινό μερίδιο σ' [αυτή] την απόφαση. {855a:}

9. Ομοίως καταδικάζονται από την αυθεντία της ίδιας απόφασης και όσοι έχουν αρνηθεί τη θεότητα του αγίου Πνεύματος. Κάποιοι άλλοι δηλαδή, που είτε είναι εκ των Αρειανών Ιουδαίοι, είτε Αρειανοί εκ των Ιουδαίων· γιατί όπως εκείνοι χωρίζουν τον Υιό από τον Πατέρα, έτσι και αυτοί χωρίζουν το Πνεύμα από τον Θεό και τον Υιό από τον Θεό.

10. Στον Νοβάτο, επίσης, και στον Ντονάτο και σ' όλους, όσοι θέλησαν να διασπούν το σώμα της Εκκλησίας, σε κάθε έναν από αυτούς λέγεται: «εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά δεν διαχωρίζεις ορθώς, αμαρτησες».[12] Διότι αυτή που προσφέρεται στον Θεό είναι θυσία της Εκκλησίας, προς την οποία ο Παύλος είπε: «Σας ικετεύω λοιπόν, αδελφοί, διά της ελεημοσύνης του Θεού να παρέχετε τα σώματά σας θυσία ζώσα, αγία, αρεστή στον Θεό».[13] Κακώς άρα διαίρεσαν τη θυσία, κομματιάζοντας τα μέλη της Εκκλησίας.

11. Εκείνους, επίσης, πλήττει η απόφαση αυτή, όσοι χωρίζουν τη λογική ψυχή {855b:} από το μυστήριο της ενσαρκώσεως του Κυρίου, θέλοντας να χωρίζουν τη φύση του ανθρώπου από τον άνθρωπο. Και αυτοί ορθώς, ίσως, προσφέρουν στην Τριάδα: αλλά δεν ξέρουν να διακρίνουν τον λόγο της ανθρώπινης φύσης και της θεϊκής· γιατί του Θεού είναι απλή η φύση, [ενώ] ο άνθρωπος συνίσταται από ψυχή λογική και σώμα· αν αναιρείς το ένα, αναίρεσες ολόκληρη τη φύση του ανθρώπου.

12. Εναντίον όλων, λοιπόν, των αιρέσεων στρέφεται η απόφαση αυτή, οι οποίες στο όνομα της αδελφοσύνης, αλλά χωρίς αδελφοσύνη, κυνηγούν την Εκκλησία {856a:}. Αφού, βέβαια, [κρυβόμενοι] πίσω από την εξουσία του Χριστιανικού ονόματος και από κάποια κατ' όνομα αδελφοσύνη της πίστης, θέλουν να μας πληγώνουν με μιαρά ξίφη· γιατί η αποστροφή μας είναι προς αυτούς[14] και μας εξουσιάζουν στον κόσμο οι αμαρτωλοί. Διότι ο αμαρτωλός άρχει στον κόσμο, [ενώ] ο δίκαιος στη βασιλεία του Θεού.

13. Ας φυλαγόμαστε, λοιπόν, κανείς να μην επιχειρεί να μας χωρίζει από το κατάλυμα του αιώνιου βασιλέως και από τον κόρφο της μητέρας Εκκλησίας, όπου εκείνη η ψυχή στα άσματα των ασμάτων δείχνει πως εισήγαγε τον Λόγο του Θεού.[15]

Ας φυλαγόμαστε να μη χωρίζουμε από τον κόλπο του Πατρός, και από την πατρική ακόμα κοιλία, την υπόσταση[16] [substantiam] της μυστικής φύσης του μονογενούς Υιού, – και από τα λόγια αυτά, στα οποία θεμελιώνεται η αλήθεια της ενσαρκώσεώς Του, ας προσπαθήσουμε να σκεφθούμε και να διατυπώσουμε τις ιδιότητες [praejudicia] της θείας γεννήσεως· μη και σε κανέναν από εμάς [συμβεί να] λέγεται: «εάν ορθώς προσφέρεις, αλλά δεν {856b:} διαχωρίζεις ορθώς, αμάρτησες· ησύχαζε»·[17] αυτό σημαίνει: αν δεν ξέρουμε να διακρίνουμε ποια ανήκουν στην αιώνια θεότητα και ποια στην ενσάρκωση, αν συγχέουμε τον δημιουργό με τα έργα του, αν λέμε πως ο αυθέντης του χρόνου άρχισε μετά τον χρόνο. Γιατί δεν είναι δυνατόν αυτός διά του οποίου όλα υπάρχουν, να είναι ένας μεταξύ όλων.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

[1] Πρόκειται για αιρετικούς αξιωματούχους του αυτοκράτορα.

[2] Η διήγηση της θυσίας των δύο αδελφών είχε χρησιμοποιηθεί προηγουμένως, στη διάρκεια της θείας λειτουργίας, ως μάθημα.

[3] Γεν. 4.3,4.

[4] Γεν. 4.7.

[5] Ενθ. αν.

[6] Βλ. Α' Κορ. 2.15: «ο δε πνευματικός ανακρίνει μεν πάντα, αυτός δε υπ' ούδενός ανακρίνεται».

[7] Βλ. Γεν. 15.10: «έλαβε δε αυτώ πάντα ταύτα και διείλεν αυτά μέσα και έθηκεν αυτά αντιπρόσωπα αλλήλοις, τα δε όρνεα ου διείλε».

[8] Ιω. 1.29.

[9] Ψαλμ. 28.1.

[10] Γεν. 4.3,4,7.

[11] Γεν. 4.3,4,7.

[12] Γεν. 4.3,4.

[13] Ρωμ. 12.1.

[14] Βλ. Γεν. 4.7: «προς σε η αποστροφή αυτού, και συ άρξεις αυτού».

[15] Βλ. Άσμα 3.4: «εκράτησα αυτόν και ουκ αφήκα αυτόν, έως ου εισήγαγον αυτόν εις οίκον μητρόσ μου και εις ταμειόν της συλλαβούσης με».

[16] Για τον όρο αυτό, δες σχετική επισήμανση του μεταφραστού.

[17] Γεν. 4.3,4,7.

Πηγή: pemptousia.gr